

DIGI-KLAS · MEDIA-KLAS

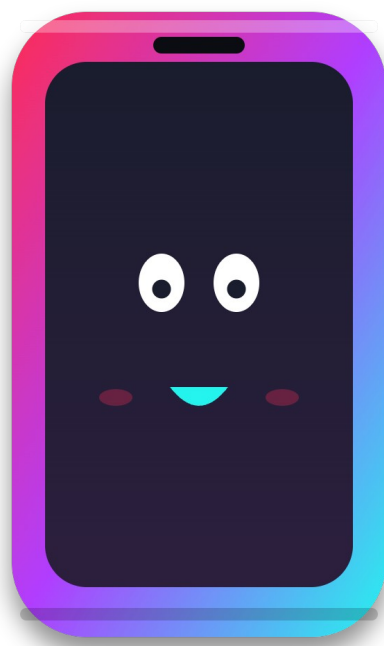
Praat-lessen over sociale media — privacy, fake news, algoritmes, AI

DOCENTENHANDLEIDING · SCHOOLJAAR 2026-2027

Praten over sociale media

Een veilig klasgesprek — opdrachten als startpunt, niet als eindpunt

28 lessen · 6 thema's · 50 min per les · groep 7-8 + VO onderbouw

De Smartphone · de gespreksopener van elke les

VERSIE

1.1 — mei 2026

LESSEN

TYPE LES

Praat-lessen

HOOFDZAAK

28 lessen · 50 min

Ervaringen delen, veilig

digi-klas.com · media-klas.com · Nederlands gehost

■■■ WELKOM

Welkom bij media-klas

Media-klas is geen kennisles. Het is een praat-les. De opdrachten op het scherm zijn de aanleiding — wat erna komt is de echte leerwinst: een klassikaal gesprek waarin leerlingen hun eigen ervaringen met sociale media, AI, online-druk en pestgedrag delen in een veilig klimaat.

DE KERN VAN MEDIA-KLAS

De opdrachten op het scherm duren 15-20 minuten. Het klasgesprek erna duurt 25-30 minuten. Dat is bewust: leerlingen leren niet vooral van wat ze klikken, maar van wat ze daarna met elkaar bespreken. Jij bent gespreksleider — niet beoordelaar.

KLAS OPGEZET? AVG? INLOG?

Hoe je een klas aanmaakt, leerlingen toevoegt, inlogkaartjes print en hoe AVG geregeld is — dat staat in de aparte digi-klas docentenhandleiding. Een keer doornemen, eenmalig per schooljaar.

Inhoudsopgave

#	SECTIE	PAGINA
1	Snelstart — in 5 minuten live	5
2	De media-klas filosofie	7
3	De Smartphone als gespreksopener	8
4	Anatomie van een les — opdracht + gesprek	10
5	Een veilig klimaat scheppen	11
6	De leerlijn — 6 thema's, 28 lessen	13
7	Lessen in detail (per thema)	15
8	Beoordeling — wat tel je mee?	50
9	SLO-kerndoelen overzicht	52
10	FAQ en support	53

■■■ SECTIE 1

Snelstart — in 5 minuten live

De media-klas-specifieke stappen om met je eerste les te beginnen.

Stap 1 — Open media-klas (1 min)

Log in op **app.digi-klas.com** als docent. Klik op de media-klas tegel met de smartphone. Je komt op het docent-dashboard.

Stap 2 — Lees de docent-notities (2 min)

Bij elke les staat in de docent-tab een 'Gesprekskaart' met 5-8 vragen. Print 'm uit of zet 'm op je telefoon — die vragen ZIJN de les. Ga ze niet improviseren; ze zijn pedagogisch zorgvuldig opgebouwd.

Stap 3 — Bepaal het klimaat (1 min)

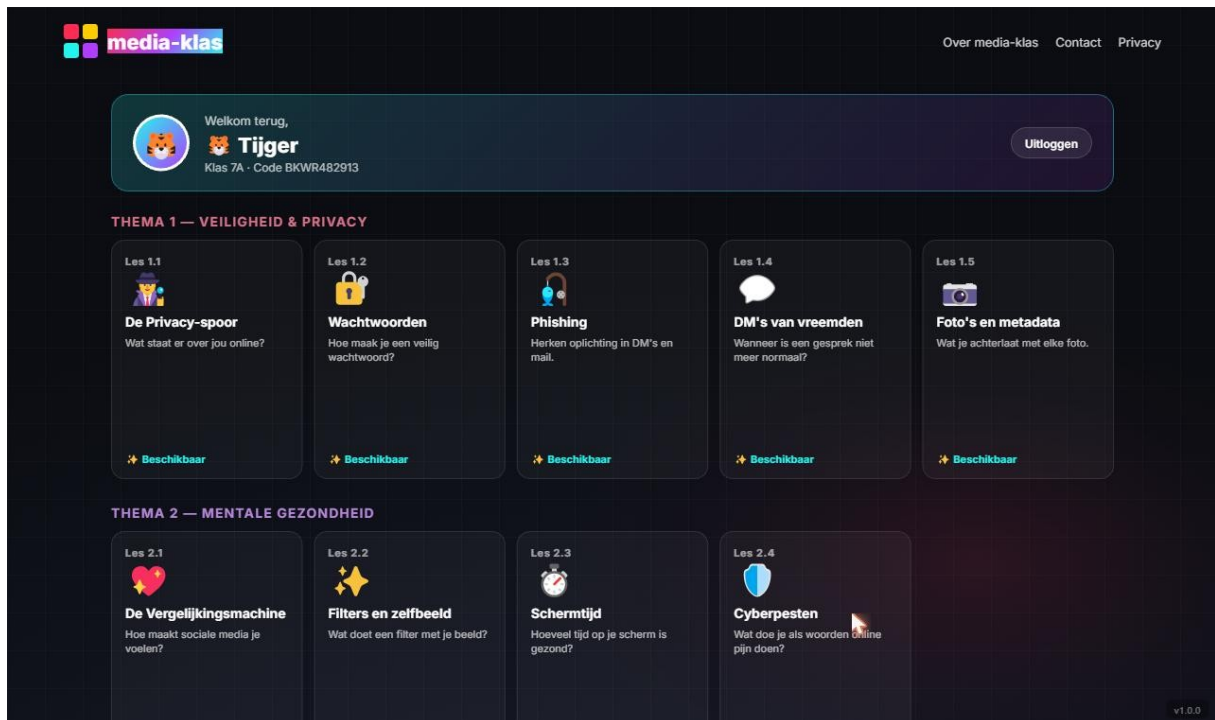
Voor elke nieuwe les: 30 seconden om klassikaal de afspraken op te frissen. 'In media-klas: niemand wordt uitgelachen, niemand hoeft als die niet wil, wat hier gezegd wordt blijft hier.' Klein moment maar essentieel — zie sectie 5.

Stap 4 — Leerlingen aan de slag (1 min)

Leerlingen openen media-klas via app.digi-klas.com en starten bij de les van vandaag. Ze hebben 15-20 minuten voor de opdrachten. Hoe ze inloggen staat in de aparte digi-klas docentenhandleiding.

LET OP — DE OPDRACHTEN ZIJN AANLEIDING

Wat leerlingen op hun scherm doen is het opwarmertje. Het echte leren gebeurt daarna in de kring. Ga NIET na de opdrachten nog 30 minuten extra opdrachten geven — ga PRATEN.

Echt scherm: het media-klas overzicht met 6 thema's. Leerlingen klikken op een thema, doen de opdrachten en komen daarna met jou in gesprek.

■■■ SECTIE 2

De media-klas filosofie

Drie pijlers waarop media-klas is gebouwd: het gesprek is de les, het klimaat moet veilig zijn, en de opdrachten zijn slechts de aanleiding.

Pijler 1 — Het gesprek IS de les

De 28 lessen van media-klas zijn geen kennisoverdracht. Leerlingen leren niet 'wat phishing is' uit een tekstje — ze ontdekken dat sámen, door over hun eigen ervaringen te praten. ALLEEN als ze hardop zeggen 'ik kreeg laatst zo'n bericht en ik trapte er bijna in' wordt het concept beklijfbaar. De opdrachten op het scherm dienen alleen om dat gesprek aan te zwengelen.

- De opdrachten: 15-20 min werk + kort klassikaal stemmen/voorspellen.
- Het gesprek: 25-30 min met de hele klas — vragen stellen, ervaringen delen, doorvragen.
- Afsluiting: 5 min reflectie — 'wat ga je morgen anders doen?'

Pijler 2 — Het klimaat is de voorwaarde

Praten over sociale media betekent praten over jezelf. Een leerling die toegeeft dat ze 4 uur per dag op TikTok zit, dat ze ooit gepest is, of dat ze een filter gebruikt om er beter uit te zien — die is kwetsbaar. Zonder een veilig klimaat klap die mond dicht en blijft de les een quiz-show. Sectie 5 legt uit hoe je dat klimaat schept en bewaakt.

Pijler 3 — Echte content, niet flauw onderwijsmateriaal

De voorbeelden in media-klas zijn realistisch: echte phishing-mails (geanonimiseerd), echte deepfakes, echte algoritme-feeds, echte AI-foto's. Leerlingen herkennen ze — sommige zien ze elke dag op hun eigen telefoon. Dat maakt het gesprek concreet. 'Hé, dat kreeg ik vorige week ook.'

■■■ SECTIE 3

De Smartphone als gespreksopener

De Smartphone is geen begeleider zoals Robbie (robo-klas) of Pixel (office-klas). Hij stelt één prikkelende vraag per les en verdwijnt dan. Verder doet hij niks. Dat is bewust — het gesprek moet uit de klas komen, niet uit een chatbot.

3.1 Wat de Smartphone wel doet

- Hij stelt 1 prikkelende openings-vraag per les ('Hoeveel minuten voel je je SLECHTER nadat je 30 minuten gescrold hebt?').
- Hij introduceert het thema in 1 zin ('Vandaag praten we over filters en zelfbeeld').
- Hij staat niet meer tussenin — geen hints, geen tussentijdse vragen.

3.2 Wat de Smartphone NIET doet

- Geen tips tijdens de opdrachten.
- Geen samenvatting aan het eind — jij doet de afsluiting.
- Geen 'goed gedaan!' -feedback — leerlingen krijgen die uit het klasgesprek.

3.3 Wat jij doet als docent

Drie rollen — niet één:

- Vóór de les: print de Gesprekskaart bij elke les. De 5-8 vragen daarop staan klaar. Lees ze door zodat ze in je hoofd zitten.
- Tijdens de opdrachten: loop rond, kijk wat leerlingen invullen. Markeer in je hoofd 2-3 antwoorden die je wilt opnemen in het klasgesprek.
- Tijdens het gesprek: stel de Gesprekskaart-vragen, niet improviseren. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Geef GEEN antwoorden. Sla GEEN antwoorden af.

TIP — STARTVRAAG OP HET BORD

Pak de Smartphone-vraag en schrijf 'm groot op het bord vóór je de les opent. Geef leerlingen 1 minuut om er individueel een antwoord bij te schrijven (op een briefje, niet hardop). Aan het einde van de les vergelijken jullie begin- en eind-antwoord — daar zit vaak een grote verandering tussen.

■■■ SECTIE 4

Anatomie van een les

Elke media-klas les duurt 50 minuten en bestaat uit vier fasen. Anders dan robo-klas of office-klas zit de helft van de tijd in een klassikaal gesprek — dat is bewust.

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min · klassikaal

Frisop de klas-afspraken: 'In media-klas: niemand uitlachen, niemand hoeft als die niet wil, wat hier gezegd wordt blijft hier.' Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op een briefje te schrijven. Dat briefje gaat in de zak — komt aan het eind terug.

2 Opdrachten op het scherm · 15 min · individueel

Leerlingen openen de les en doorlopen de opdrachten op hun eigen scherm. Loop rond — je doel is niet hulp bieden maar zien wat leerlingen invullen. Markeer in je hoofd 2-3 antwoorden die je wilt opnemen in het gesprek.

3 KLASGESPREK · 25 min · in kring

Het hart van de les. Pak de Gesprekskaart erbij. Stel vraag 1. Wacht 5 seconden voordat je iemand kiest (leerlingen denken na, niet de eerste hand pakt). Stel doorvragen. Laat ervaringen klinken — 'mij overkwam ook eens...'. Geef geen antwoorden. Laat de klas leren van elkaar.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min · individueel

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor: 'aan het begin dacht ik X, nu denk ik Y'. Dat is de leerwinst. Vooruitblik op de volgende les.

LET OP — DE 25 MIN GESPREK

Vroeg of laat in een les denk je: 'ze hebben de opdrachten af, ik geef nog wat opdrachten erbij.' DOE DAT NIET. Het gesprek is het lesonderdeel met de hoogste leerwinst. Zet leerlingen NIET aan extra werk — laat ze in dialoog gaan.

■■■ SECTIE 5

Een veilig klimaat scheppen

Een veilig klasklimaat is geen luxe in media-klas — zonder veilig klimaat geen praat-les, en zonder praat-les geen leerwinst. Hieronder concrete handvatten om dat klimaat te bouwen en te bewaken.

5.1 De vier basis-afspraken

Aan het begin van elke media-klas-les (ook les 14, ook les 28) herhaal je hardop deze vier afspraken. Niet als wet, wel als reminder:

- Niemand uitlachen — wat iemand vertelt is voor diegene echt.
- Niemand hoeft als die niet wil — pas (nog) niet meedoen mag.
- Wat hier gezegd wordt blijft hier — geen verhaaltjes naar de pauze.
- Eén tegelijk praten — anderen denken na, niet wachten op hun beurt.

5.2 Hoe je een onveilige klas veilig maakt

Sommige klassen zijn op dag 1 al veilig. Andere klassen niet. Drie technieken die werken:

- Begin niet met de gevoeligste thema's — neem eerst Thema 1 (Veiligheid & Privacy). Dat is praktisch, niet emotioneel. Klimaat wordt opgebouwd door succes-ervaringen.
- Schrijf-eerst, deel-tweede. Bij gevoelige vragen: 'schrijf 1 zin op een briefje'. Dan vraag je wie het hardop wil delen. Wie niet wil, deelt niet — maar heeft wel nagedacht.
- Modelleer kwetsbaarheid — als jij begint met 'toen ik 14 was scrolde ik soms ook 3 uur lang op een schoolavond', krijgen leerlingen permissie om hetzelfde te zeggen.

5.3 Wat te doen als iemand iets onthult

Soms vertelt een leerling iets concreets: 'ik word online gepest', 'mijn moeder zegt dat ik te veel op mijn telefoon zit en ik wil maar niet stoppen'. Dat gebeurt — en dat is goed; het betekent dat het klimaat veilig genoeg was. Wat je doet:

- In het moment: bedank diegene oprecht voor het delen ('dat is moedig om te zeggen'). Vraag niet door in het klasgesprek. Geef nuance: 'meer mensen herkennen dit, denk ik?'
- Direct na de les: zoek de leerling apart op. 'Ik vond het dapper dat je dat zei. Wil je er nog over praten?' Geen druk; wel beschikbaarheid.
- Binnen 24 uur: noteer wat er is gezegd. Beoordeel of mentor / IB'er / zorgcoördinator op de hoogte moet. Niet altijd nodig; soms wel.

LET OP — JE BENT GEEN HULPVERLENER

Media-klas brengt onderwerpen naar de oppervlakte; het lost ze niet op. Bij signalen van structureel cyberpesten, online grooming of problematisch beeldschermgebruik: verwijst door. Ken vóór je de les geeft de exacte route in jouw school (mentor, zorgcoördinator, vertrouwenspersoon).

5.4 De drie 'rode lampjes' om op te letten

- Een leerling die altijd grapjes maakt over de antwoorden van anderen — onveiligheid in de hand werken. Spreek tussen-les aan: 'Wat doet jouw gegrap met de anderen?'
- Een leerling die NOOIT mee doet — niet meedoen mag, maar 28 lessen lang stille blijven is een signaal. Spreek apart aan, niet voor de klas.
- Een onverwacht stille klas tijdens een normaal opbouwende les — er is iets gebeurd buiten de les dat over de les heen drukt. Pauzeer, vraag voorzichtig.

■■■ SECTIE 6

De leerlijn — 6 thema's, 28 lessen

Media-klas is opgebouwd uit 28 lessen verdeeld over 6 thema's. De thema's hangen los van elkaar — je kunt in willekeurige volgorde door. We adviseren wel met Thema 1 (Veiligheid & Privacy) te beginnen: dat is praktisch, niet emotioneel, en bouwt het klasklimaat op.

Thema-overzicht

#	THEMA	LESSEN	EERSTE LES GAAT OVER
1	Veiligheid & Privacy	5 lessen	Wat staat er over jou online?
2	Mentale Gezondheid	4 lessen	Hoe maakt sociale media je voelen?
3	Kritisch Denken & Nepnieuws	5 lessen	Herkennen van AI-content.
4	Algoritmes & Verdienmodel	4 lessen	Hoe weet TikTok wat ik leuk vind?
5	Ai & Creativiteit	6 lessen	Waarom AI niet zomaar 'neutraal' is.
6	Jij Online	4 lessen	Spot kettingberichten en doorstuur-trucs.

Tempo-advies

DOELGROEP	TEMPO	TOELICHTING
Groep 7-8	1 les per week	Heel schooljaar door — alle 6 thema's, 28 weken plus reservetijd. Begin met Thema 1.
VO onderbouw	1-2 les per week	Eerste blok: Thema 1+2 (veilig + mentaal). Tweede blok: 3+4. Derde blok: 5+6.
Praktijk/SO	1 les per 2 weken	Beperk tot Thema 1, 2 en 6 — meest concrete onderwerpen.

VERSTANDIG OM TE WETEN

Bij elke les hoort een Gesprekskaart met 5-8 voorbereide vragen. Die ga je niet improviseren — ze zijn pedagogisch opgebouwd van praktisch naar persoonlijk. Print de kaart altijd vóór de les.

■■■ SECTIE 7

Lessen in detail

Voor elk van de 28 lessen hieronder een complete uitwerking. Lessen zijn gegroepeerd per thema met eigen kleur. De Gesprekskaart bij elke les komt apart per missie (digitaal beschikbaar in je docent-tab).

THEMA

1

DE LEERLIJN · 5 lessen

Veiligheid & Privacy

Vijf lessen over wat anderen online over jou weten — en hoe je dat beperkt. Privacy als beginpunt: praktisch, weinig emotioneel. Goede start om het klasklimaat op te bouwen.

LES	TITEL	WAT JE LEERLINGEN LEREN
1.1	De Privacy-spoor	Wat staat er over jou online?
1.2	Wachtwoorden	Hoe maak je een veilig wachtwoord?
1.3	Phishing	Herken oplichting in DM's en mail.
1.4	DM's van vreemden	Wanneer is een gesprek niet meer normaal?
1.5	Foto's en metadata	Wat je achterlaat met elke foto.

LES 1.1 THEMA 1 · VEILIGHEID & PRIVACY

De Privacy-spoor

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Wat staat er over jou online?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Wat kan een vreemde over jou vinden als die alleen je voornaam weet? Wat zou je liever niet vindbaar willen hebben? Hoe verander je dat?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 1.1 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-1.1, DG/MW-1.2 — Privacy, digitale identiteit

LES 1.2 **THEMA 1 · VEILIGHEID & PRIVACY**

Wachtwoorden

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Hoe maak je een veilig wachtwoord?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Hoe maakt iemand een wachtwoord dat sterk is maar ook te onthouden? Wie heeft wel eens een wachtwoord gedeeld? Wat gebeurde er?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 1.2 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-1.1, DG/MW-1.2 — Privacy, digitale identiteit

LES 1.3 THEMA 1 · VEILIGHEID & PRIVACY

Phishing

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Herken oplichting in DM's en mail.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Heb je weleens een phishing-mail of nepbericht gehad? Wat was de tip-off? Hoeveel mensen in onze klas zouden er ingetrapt zijn?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 1.3 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-1.1, DG/MW-1.2 — Privacy, digitale identiteit

LES 1.4 **THEMA 1 · VEILIGHEID & PRIVACY**

DM's van vreemden

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Wanneer is een gesprek niet meer normaal?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Praat je weleens met iemand online die je in het echt niet kent? Wat is normaal, wat is niet normaal? Hoe herken je het verschil?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 1.4 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-1.1, DG/MW-1.2 — Privacy, digitale identiteit

LES 1.5 THEMA 1 · VEILIGHEID & PRIVACY

Foto's en metadata

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Wat je achterlaat met elke foto.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Hoeveel info denk je dat in één foto verstopt zit? Heb je weleens een foto online gezet die je achteraf liever niet had gepost? Waarom?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 1.5 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-1.1, DG/MW-1.2 — Privacy, digitale identiteit

THEMA

2

DE LEERLIJN · 4 lessen

Mentale Gezondheid

Vier lessen over wat sociale media met je gevoel doet. Vergelijkingen, filters, schermtijd, cyberpesten. Persoonlijk thema — heb de Gesprekskaart goed paraat.

LES	TITEL	WAT JE LEERLINGEN LEREN
2.1	De Vergelijkingsmachine	Hoe maakt sociale media je voelen?
2.2	Filters en zelfbeeld	Wat doet een filter met je beeld?
2.3	Schermtijd	Hoeveel tijd op je scherm is gezond?
2.4	Cyberpesten	Wat doe je als woorden online pijn doen?

LES 2.1 THEMA 2 · MENTALE GEZONDHEID

De Vergelijkingsmachine

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Hoe maakt sociale media je voelen?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Hoe vaak vergelijk je jezelf met iemand op sociale media? Wat doet dat? Wanneer voelde je je het slechtst na het scrollen?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 2.1 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-3.1, DG/MW-3.2 — Welbevinden online

LES 2.2 **THEMA 2 · MENTALE GEZONDHEID**

Filters en zelfbeeld

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Wat doet een filter met je beeld?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Gebruik je weleens een filter? Waarom (niet)? Wat denk je dat een filter doet met hoe jij naar jezelf kijkt?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 2.2 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-3.1, DG/MW-3.2 — Welbevinden online

LES 2.3 **THEMA 2 · MENTALE GEZONDHEID**

Schermtijd

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Hoeveel tijd op je scherm is gezond?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Wat is jouw schermtijd op een normaal schooldag? Vind je het te veel? Wat zou jij ervan vinden als je ouders 4 uur per dag scrollten?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 2.3 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-3.1, DG/MW-3.2 — Welbevinden online

LES 2.4 **THEMA 2 · MENTALE GEZONDHEID**

Cyberpesten

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Wat doe je als woorden online pijn doen?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Heb je weleens iemand online gepest zien worden? Wat deed jij toen? Wat zou je nu doen?

1 **Openings-vraag & klimaat** · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 **Opdrachten op het scherm** · 15 min

Leerlingen werken les 2.4 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 **KLASGESPREK** · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 **Reflectie & vooruitblik** · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-3.1, DG/MW-3.2 — Welbevinden online

THEMA

3

DE LEERLIJN · 5 lessen

Kritisch Denken & Nepnieuws

Vijf lessen over wat écht is. AI-content, deepfakes, fact-checking. Leerlingen oefenen met onderscheiden van wat klopt en wat niet.

LES	TITEL	WAT JE LEERLINGEN LEREN
3.1	Echt of Nep?	Herkennen van AI-content.
3.2	Spot de AI in feed	Eén AI-video tussen vier echte.
3.3	Deepfakes en stemmen	Stem en video die niet kloppen.
3.4	Fact-checking	Hoe weet je of iets klopt?
3.5	Eigen nepnieuws	Maak (en ontkrachten) je eigen nepbericht.

LES 3.1 **THEMA 3 · KRITISCH DENKEN & NEPNIEUWS**

Echt of Nep?

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Herkennen van AI-content.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Welk filmpje heb je laatst gezien waarvan je dacht: is dit echt? Hoe heb je dat uitgezocht? Wat als je het niet kon checken?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 3.1 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-2.1, DG/IV-3.1 — Kritisch denken

LES 3.2 **THEMA 3 · KRITISCH DENKEN & NEPNIEUWS**

Spot de AI in feed

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Eén AI-video tussen vier echte.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Welke AI-content heb je laatst gezien? Hoe wist je dat het AI was? Wat is het verschil voor jou tussen 'echt' en 'AI'?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 3.2 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

LES 3.3 **THEMA 3 · KRITISCH DENKEN & NEPNIEUWS**

Deepfakes en stemmen

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Stem en video die niet kloppen.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Stel: er gaat een deepfake-video van jou rond op school. Wat zou je doen? Wie zou je inschakelen? Voorbeelden uit het nieuws?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 3.3 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

LES 3.4 **THEMA 3 · KRITISCH DENKEN & NEPNIEUWS**

Fact-checking

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Hoe weet je of iets klopt?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Hoe check je iets online? Heb je dat ooit gedaan? Welke trucs gebruik je? Wat doet je dat als iemand iets onwaars beweert?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 3.4 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-2.1, DG/IV-3.1 — Kritisch denken

LES 3.5 **THEMA 3 · KRITISCH DENKEN & NEPNIEUWS**

Eigen nepnieuws

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Maak (en ontkrachten) je eigen nepbericht.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Als jij een nepbericht zou maken, wat voor onderwerp zou je kiezen om het geloofwaardig te maken? Wat zou jou tegenhouden?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 3.5 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-2.1, DG/IV-3.1 — Kritisch denken

THEMA

4

DE LEERLIJN · 4 lessen

Algoritmes & Verdienmodel

Vier lessen over hoe sociale media geld verdient — aan jouw aandacht. Het algoritme, reclame, influencers, verdienenmodellen. Lift the veil.

LES	TITEL	WAT JE LEERLINGEN LEREN
4.1	Het algoritme	Hoe weet TikTok wat ik leuk vind?
4.2	Reclame	Welke posts zijn betaald?
4.3	Influencers	Verborgen reclame van influencers.
4.4	Verdienmodel	Hoe verdient TikTok eigenlijk geld?

LES 4.1 **THEMA 4 · ALGORITMES & VERDIENMODEL**

Het algoritme

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Hoe weet TikTok wat ik leuk vind?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Welke filmpjes pusht het algoritme aan jou? Vind je dat raar of fijn? Wat als het algoritme een mening voor je vormt?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 4.1 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

LES 4.2 **THEMA 4 · ALGORITMES & VERDIENMODEL**

Reclame

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Welke posts zijn betaald?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Welke reclame heb je vandaag op je telefoon gezien? Heb je doorgehad dat het reclame was? Wat heeft het met je gedaan?

1 **Openings-vraag & klimaat** · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 **Opdrachten op het scherm** · 15 min

Leerlingen werken les 4.2 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 **KLASGESPREK** · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 **Reflectie & vooruitblik** · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

LES 4.3 **THEMA 4 · ALGORITMES & VERDIENMODEL**

Influencers

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Verborgen reclame van influencers.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Welke influencer volg je? Waarom? Wat verdient die per maand denk je? Wat doet het met jou dat die zo'n leven heeft?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 4.3 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

LES 4.4 **THEMA 4 · ALGORITMES & VERDIENMODEL**

Verdienmodel

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Hoe verdient TikTok eigenlijk geld?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Hoe denk je dat TikTok geld verdient? En aan jou? Hoeveel zou jij per maand 'waard' zijn?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 4.4 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERND OEL DG/MW-4.1 — Algoritmes & verdienmodel

THEMA

5

DE LEERLIJN · 6 lessen

Ai & Creativiteit

Zes lessen over AI en creativiteit. Wat is bias? Hoe werkt een prompt? AI als gereedschap — en als gevaar.

LES	TITEL	WAT JE LEERLINGEN LEREN
5.1	AI-bias	Waarom AI niet zomaar 'neutraal' is.
5.2	AVG & prompts	Wat geef je weg aan AI als je iets typt?
5.3	AI-stemmen	Deepfake-audio leren herkennen.
5.4	Capstone — AI-detective	Alles wat je leerde, in één eindopdracht.
5.5	AI als gereedschap	Hoe gebruik je Microsoft Copilot slim — ook in design-klas.
5.6	Auteursrecht & AI-art	Wat mag je delen — ook in design-klas.

LES 5.1 **THEMA 5 · AI & CREATIVITEIT**

AI-bias

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Waarom AI niet zomaar 'neutraal' is.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Welk AI-tool gebruik je weleens? Vroeg het ooit iets raars? Heeft het ooit iets fout gezegd? Wat deed je toen?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 5.1 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/CT-7.1, DG/MW-5.1 — AI en creativiteit

LES 5.2 **THEMA 5 · AI & CREATIVITEIT**

AVG & prompts

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Wat geef je weg aan AI als je iets typt?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Wat doe je met je gegevens als je ChatGPT vraagt iets persoonlijks? Mag dat? Wat zou jij willen dat AI weet over jou — en wat niet?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 5.2 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/CT-7.1, DG/MW-5.1 — AI en creativiteit

LES 5.3 **THEMA 5 · AI & CREATIVITEIT**

AI-stemmen

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Deepfake-audio leren herkennen.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Heb je weleens een AI-stem gehoord die te dichtbij echt klonk? Wat zou je doen als iemand de stem van je oma nadeed?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 5.3 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/CT-7.1, DG/MW-5.1 — AI en creativiteit

LES 5.4 **THEMA 5 · AI & CREATIVITEIT**

Capstone — AI-detective

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Alles wat je leerde, in één eindopdracht.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Als je een AI-detective was, hoe zou jij een nep-foto herkennen? Wat zoek je in de schaduwen, ogen, handen?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 5.4 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/CT-7.1, DG/MW-5.1 — AI en creativiteit

LES 5.5 **THEMA 5 · AI & CREATIVITEIT**

AI als gereedschap

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Hoe gebruik je Microsoft Copilot slim — ook in design-klas.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Wat heeft AI jou laatst geholpen mee? Wat zou je niet aan AI willen vragen?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 5.5 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/CT-7.1, DG/MW-5.1 — AI en creativiteit

LES 5.6 **THEMA 5 · AI & CREATIVITEIT**

Auteursrecht & AI-art

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Wat mag je delen — ook in design-klas.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Een AI-plaatje die er bekend uit ziet — mag de maker dat? Hoe denk jij over dat artiesten boos zijn?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 5.6 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/CT-7.1, DG/MW-5.1 — AI en creativiteit

THEMA

6

DE LEERLIJN · 4 lessen

Jij Online

Vier lessen over jezelf online. Praktische scenario's die leerlingen NU al meemaken. Online identiteit en relaties — gevoelig, hou klimaat hoog.

LES	TITEL	WAT JE LEERLINGEN LEREN
6.1	WhatsApp-hoaxes	Spot kettingberichten en doorstuur-trucs.
6.2	Gaming & loot boxes	Hoe games je laten betalen zonder dat je 't merkt.
6.3	Online identiteit	Wat blijft er van jou online over 10 jaar?
6.4	Online relaties	Wanneer is een online vriend níét veilig?

LES 6.1 THEMA 6 · JIJ ONLINE

WhatsApp-hoaxes

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Spot kettingberichten en doorstuur-trucs.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Welke WhatsApp-hoax kwam je laatst tegen? Heb je 'm doorgestuurd? Aan wie? Wat als je achteraf weet dat het nep was?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 6.1 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-1.3, DG/MW-3.3 — Online identiteit & relaties

LES 6.2 THEMA 6 · JIJ ONLINE

Gaming & loot boxes

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Hoe games je laten betalen zonder dat je 't merkt.

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Heb je weleens geld uitgegeven in een game? Spijt? Zou je het opnieuw doen? Wat zou jouw advies zijn aan kinderen 2 jaar jonger?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 6.2 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-1.3, DG/MW-3.3 — Online identiteit & relaties

LES 6.3 **THEMA 6 · JIJ ONLINE**

Online identiteit

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Wat blijft er van jou online over 10 jaar?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Hoe ziet jouw 'online jij' eruit? Anders dan in het echt? Waarom?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 6.3 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEEL DG/MW-1.3, DG/MW-3.3 — Online identiteit & relaties

LES 6.4 **THEMA 6 · JIJ ONLINE**

Online relaties

50 minuten · 15 min opdracht + 25 min gesprek + 5 min reflectie

WAAR PRAAT JE OVER

Wanneer is een online vriend níét veilig?

GESPREKSKAART — VRAGEN VOOR HET KLASGESPREK

Stel: iemand online wil je echt leren kennen. Wat zijn de tekenen dat het OK is? Wat zijn de tekenen dat je weg moet?

1 Openings-vraag & klimaat · 5 min

Frisop de vier afspraken (uitlachen, mag niet meedoen, blijft hier, één tegelijk). Schrijf de Smartphone-vraag op het bord. Geef leerlingen 1 minuut om individueel een antwoord op te schrijven (briefje in zak).

2 Opdrachten op het scherm · 15 min

Leerlingen werken les 6.4 individueel door. Loop rond, kijk mee, markeer 2-3 antwoorden in je hoofd voor het gesprek. Hulp bij vastlopen, maar geef geen eigen mening.

3 KLASGESPREK · 25 min

De hoofdzaak van de les. Gebruik de Gesprekskaart hierboven — vraag 1, wacht 5 sec, kies iemand. Stel doorvragen ('hoe kom je daarbij?'). Laat ervaringen klinken zonder oordeel. Geef GEEN eigen antwoorden.

4 Reflectie & vooruitblik · 5 min

Terug naar de briefjes. Wie wil zijn begin-antwoord aanpassen? Eén iemand leest hardop voor. Vooruitblik op de volgende les.

SLO-KERNDOEL DG/MW-1.3, DG/MW-3.3 — Online identiteit & relaties

■■■ SECTIE 8

Beoordeling — wat tel je mee?

Media-klas meet anders dan robo-klas of office-klas. In een praat-les is een 'goed antwoord' minder belangrijk dan de wíl om mee te denken, de moed om iets persoonlijks te zeggen, en de groei van begin- naar eindantwoord. Hieronder hoe je dat formatief meeneemt.

8.1 Wat meet je wel — wat niet

WEL METEN	HOE	NIET METEN
Deelname aan gesprek	Hoeveel keer mee gedaan, hoeveel doorvragen	Hoe vaak 'goed antwoord' gegeven
Reflectie-diepte	Begin-vs-eind antwoord vergelijken	Of de leerling 'gelijk' had
Voorspel-accuratesse opdrachten	% correct op 'echt of nep'	Snelheid
Groei over tijd	Vergelijk thema 1 met thema 6	Statische cijfers

8.2 Het briefje als bewijsstuk

De begin-briefjes uit fase 1 en de eind-reflectie zijn samen je beste meting. Verzamel ze (anoniem, gewoon na de les een stapel). Aan het eind van een thema kun je klassikaal vergelijken: hoeveel leerlingen veranderden van mening? In welke richting? Dat is leerwinst — geen cijfer, wel zichtbare ontwikkeling.

8.3 Geen cijfer geven

Sterk advies: geen cijfer geven op media-klas-lessen. Een 7,4 op cyberpesten klopt niet — er is geen 'goed' antwoord op 'wat doet sociale media met je?'. Geef ouders wel een korte schriftelijke reflectie

aan het eind van een thema: 'in mijn klas merk ik dat leerlingen X, Y en Z'. Daar bouwt deze methode op.

■■■ SECTIE 9

SLO-kerndoelen overzicht

Media-klas dekt vooral DG/MW (mediawijsheid) en deels DG/IV (informatievaardigheden) en DG/CT (computational thinking voor AI-lessen).

CODE	NAAM	KERND OEL	LESSEN
DG/MW-1.1	Privacy	Begrijpen wat anderen online weten en hoe je dat beperkt	Thema 1
DG/MW-1.2	Digitale identiteit	Online identiteit bewust opbouwen	Thema 1, 6
DG/MW-2.1	Informatieverwerking	Echtheid van bronnen beoordelen	Thema 3
DG/MW-3.1	Welbevinden online	Sociale media en gevoel	Thema 2
DG/MW-3.2	Cyberpesten	Herkennen en reageren	Thema 2: les 2.4
DG/MW-3.3	Online relaties	Veilig online contact	Thema 6: les 6.4
DG/MW-4.1	Algoritmes	Werking en effect	Thema 4
DG/MW-5.1	AI-bewustzijn	Bias, auteursrecht, manipulatie	Thema 5
DG/IV-3.1	Kritisch denken	Bronnen beoordelen, fact-checken	Thema 3
DG/CT-7.1	AI als gereedschap	Promptstrategie en bias	Thema 5: les 5.5

■■■ SECTIE 10

FAQ en support

Tien meest gestelde vragen over media-klas. Vragen over klas-opzetten, inloggen of AVG: zie de aparte digi-klas docentenhandleiding.

Mijn klas praat niet — wat nu?

Niet meteen verwijten. Eerste les: stel JIJ een persoonlijke vraag (zoals 'ik scrolde gisteren een uur, en ik wist eigenlijk niet waar de tijd bleef'). Modelleren werkt sneller dan vragen. Tweede les: wacht meer dan 5 seconden na een vraag. Stilte is OK.

Een leerling zegt iets schokkends — wat doe ik?

Bedank diegene oprecht. Vraag niet door in klas. Zoek diegene direct na de les apart op. Beoordeel binnen 24 uur of mentor / IB'er moet weten. Zie sectie 5.3 en 5.4.

De opdrachten zijn snel klaar — wat met de overgebleven tijd?

NIET extra opdrachten geven. PRATEN. Pak de Gesprekskaart, stel een extra vraag, laat iemand iets uit zijn eigen leven vertellen. De 25 minuten gesprek zijn de leertijd.

Mag ik mijn eigen ervaringen delen?

Ja — sterker, dat raden we aan. Eén voorzichtige regel: deel niets dat je in andere context spijt. Modelleer kwetsbaarheid op een niveau dat past bij je rol.

Werkt media-klas voor groep 5-6?

Te jong. Wacht tot groep 7-8. Veel voorbeelden gaan over TikTok, Instagram, AI — daar zijn jongere leerlingen ontwikkelingsmatig niet aan toe.

Wat als een ouder klaagt?

Communiceer vooraf welke thema's komen. Bij klacht: nodig ouder uit om de les te bekijken (kan online). Vaak verdwijnt de zorg na het zien van het materiaal.

Mag ik een thema overslaan?

Ja. Thema's hangen los van elkaar. Wel adviezen: Thema 1 altijd doen (basis). Voor groep 7-8: liever niet Thema 5 (AI) overslaan — dat is juist heel actueel.

Werkt media-klas in jaar 2?

Ja, maar herhaal de basis-afspraken elke les. En kies andere lessen — bv. eerste jaar Thema 1-3, tweede jaar Thema 4-6.

Mijn leerlingen vinden het kinderachtig — wat doe ik?

Begin niet bij Thema 2 of 6 (mentaal of relaties). Begin bij Thema 4 (algoritme + verdienmodel) — daar zijn ze nieuwsgierig naar. Win ze terug met de geld-kant van TikTok.

Hoe veel kost media-klas?

Media-klas zit in de digi-klas licentie. Eén licentie geeft toegang tot media-klas + alle andere digi-klas platforms.

Contact

Team digi-klas is bereikbaar via app.digi-klas.com/contact. Reactietijd: één werkdag.

Colofon

Docentenhandleiding media-klas — versie 1.1, mei 2026.

Uitgever: Team digi-klas, Nederland.

Bron SLO-kerndoelen: slo.nl/thema/meer/digitale-geletterdheid. Geschreven volgens een aangepast EDI-model met nadruk op klassikale dialoog.

Alle inhoud © 2026 Team digi-klas